

ДОСВІД В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗБОРУ ТА У СОРТУВАННІ ОКРЕМИХ ВИДІВ ВІДХОДІВ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВІННИЧИНИ

*Юзькова М.А., магістр 1 курсу
Донецького національного університету імені Василя Стуса
Кавун Е.М., доц. ДНУ, науковий керівник
Степанець Л.В., куратор проекту “Зелена школа”
м.Вінниця, вул. 600-річчя, 21
iuzkova.m@donnu.edu.ua*

Лише правильно відсортоване сміття є цінною вторинною сировиною, тому правильна технологія збору побутових відходів одночасно є і основою для її подальшої переробки за рахунок рециклінгу. Як відомо диференційований збір відходів запроваджений у всіх промислово розвинених країнах Європи, Азії, Америки, але одночасно все ще лишається актуальною проблемою для України.

Проект “Зелена школа”, який втілюється за підтримки ГО «Наше Поділля» наразі знайшов реалізацію серед учасників навчального процесу. Проект був започаткований у школі с.Стрижавка, що знаходиться поблизу м.Вінниця. Сьогодні він поширився і на інші середні навчальні заклади і реалізований серед середніх шкіл у населених пунктах с. Агрономічне, с. Бохоники, с. Стадниця, с. Мізяківські Хутори, с. Сосонка, с. Оленівка, с. Медвеже Вушко.

Час показав, що прикладені зусилля вже дали вагомий результат. Даному Проекту вже сім років, і його плоди це, по-перше, екологічна свідомість не тільки школярів, але й їхніх батьків та вчителів, яка досягає все нових рівнів.

По-друге, Проект дав змогу отримати і відчутні матеріальні переваги. Отримані додаткові кошти урізноманітнюють дозволення школярів і виносять його на більш якісний рівень, покращує розвиток місцевих шкіл. Сортувати сміття одночасно означає зменшувати його кількість на сміттєвих полігонах, це також і зменшення антропогенного впливу на довкілля, покращує його екологічний стан. У період з початку 2011 року по вересень 2018 проводилися акції: “Збережемо природу та підтримаємо рідну школу”, “Чисто для себе”, “Чиста Стрижавка”. При цьому лише одна школа у селі Стрижавка зібрала 15976,53 кг паперу, 4340,87 кг пластику, 12063,87 кг скла і 132,5 кг металу.

Задля підвищення активності учнівської молоді у акціях збору вторинної сировини персонально винагороджуються найактивніші учасники, крім того з'явилася реальна можливість сприяння задоволенню потреб школярів у дозвіллі та розвагах. У кожній школі за вибором цілі збору вторсировини стоять самі учні, тому враховуються їх ідеї та побажання, що проявляється в остаточних цілях кожного. В результаті реалізації проекту було придбано 6 тенісних столів, м'ясорубку, вушкільну їдальню, а це істотно покращило якість харчування, інструменти для трудового навчання. Було також придбано 10 м'ячів, набори для настільного тенісу, а для найактивніших – індивідуальні призи (флешки, навушники). Школярі Бохоників обрали за мету збір коштів для подорожей, і згодом вони відвідали місто Київ, де частину витрат їм покрили кошти, отримані за збір вторсировини.

Досвід показує що збір вторинної сировини, це додатковий освітній та прибутковий напрямок, він може бути включений в навчальний процес та ефективно розвиватися, даючи реальні позитивні результати. Подібні проекти можуть дати відчутний результат разі зацікавленості трьох сторін: учнів, батьків та вчителів. А розвиватися Проект може лише за умов їх гармонійної їх взаємодії.

На сьогодні школярі сортують відходи лише на 4 фракції, але і це вже дає добрі результати. У планах – поширення досвіду сортування відходів на вищі навчальні заклади Вінниці. Крім того, планується більш глибоке сортування вже на 15 фракцій. Це виглядає як виклик, але при цьому й цінність сировини зростає відповідно. Наразі цей проект на етапі розробки і ми очікуємо на результат.

Варто зазначити, що проект «Зелена школа» реалізовується за підтримки Вінницького районного методичного центру закладів освіти, та ГО «Наше Поділля». Отриманий досвід є також основою і великою підтримкою для його подальшого розвитку у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, який розгортається під гаслом «Есо Норе» («Еко(на)дія»). Чисте майбутнє можливе у разі тісної координації кроків та в обміні досвідом на цьому шляху.